

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/105/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615207425
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1615207425.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky samosudkyňou Mgr. Adrianou Šimkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. E., nar. XX.XX.XXXX., bytom ako matka, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov: matka E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XX/X, XXX XX C. a otec C. E., nar. XX.XX.XXXX., trvale bytom G. X, XXX XX C., t.č. ÚVTOS Y., o zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec podal dňa 01.07.2015 na Okresný súd Malacky návrh na zníženie výživného na mal. T. na sumu 29,- eur mesačne. Otec svoj návrh odôvodnil tým, že je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody a bez finančných prostriedkov, pričom vykonávať trest má až do apríla 2017. Na základe uvedeného žiada znížiť výživné na sumu 29,- eur mesačne.

Matka sa k návrhu otca písomne vyjadrila dňa 05.02.2016, doručené súdu dňa 08.02.2016, s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, poukázala na neustále sa zvyšujúce náklady na maloleté dieťa. A jej nízky príjem. Ďalej poukázala na skutočnosť, že otec si vyživovaciu povinnosť neplnil ani v čase, kedy nebol vo výkone trestu.

Kolíznym opatrovníkom s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil.

Otec sa na pojednávanie nedostavil, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, predvolanie mu bolo riadne a včas vykázané, súhlasil s prejednaním veci bez jeho prítomnosti. Súd preto s použitím ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti otca, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, zástupcu kolízneho opatrovníka, správami Sociálnej poisťovne a ÚPSVaR, potvrdeniami o príjmoch, obsahom pripojeného spisu 5C/407/2009 a ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 5C/407/2009-19 zo dňa 03.12.2009 súd rozviedol manželstvo otca a matky a schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. T. a to tak, že mal. T. bola zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. P. sumou 100,- € mesačne, zároveň bol upravený aj styk otca s maloletou s tým, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou bez obmedzenia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.01.2010. V čase poslednej úpravy výživného súd vychádzal zo skutočností, že matka bola zamestnaná ako kuchárka,

príjem zisťovaný nebol. Otec bol nezamestnaný, bez príjmu, mal finančné problémy, nakoľko hral automaty. Maloletá T. navštevovala 6. ročník ZŠ.

Z výsluchu matky súd zistil, že nesúhlasí so znížením výživného. Naposledy bola určená výška výživného pri rozvoде v roku 2009 vo výške 100,- eur mesačne, pričom od tej doby otec výživné vôbec neplatí, ani iným spôsobom na maloletú neprispieva. Matka poberá od roku 2010 náhradné výživné od štátu v plnej výške 100,- eur mesačne. Uviedla, že z jej príjmu by nebola schopná hradiť všetky potreby dieťaťa a v prípade, ak by prišlo k zníženiu výživného, znížilo by sa aj náhradné výživné. Matka býva s mal. T. v byte, ktorý je v jej vlastníctve, v domácnosti žije aj plnoletá dcéra C., ktorá sa už živí sama a matkin priateľ, ktorý sa podieľa na chode domácnosti. Matka pracuje na živnosť v oblasti gastronómie, prevádzkuje stánok s občerstvením. Jej mesačný príjem sa pohybuje na úrovni do 500,- eur netto. Maloletá T. navštevuje posledný 3. ročník SOU v J., odbor kuchár. Do školy denne dochádza, náklady s tým sú vo výške 40,- eur mesačne. V škole sa nestravuje, spoplatnené krúžky nenavštevuje, je zdravá. Matka poukázala na skutočnosť, že náklady a stravu, oblečenie a drogériu na maloletú ú ako na dospelú ženu. Taktiež uviedla, že maloletá sa pripravuje na záverečné skúšky, pričom po absolvovaní štúdia sa chce zamestnať, čiže otcovi skončí jeho vyživovacia povinnosť voči nej. Ďalej uviedla, že maloletá s otcom nie je dlhodobo v kontakte, pričom otec na výživu nikdy riadne neprispieval, pred vlastnými deťmi uprednostňoval automaty, deťom neprispel ani počas Vianoc a ich sviatkov.

Zástupca kolízneho opatrovníka uviedol, že navrhuje zamietnuť návrh otca na zníženie výživného.

Z rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 3T/80/2013 zo dňa 24.06.2013, právoplatným dňa 26.06.2013 súd zistil, že otec bol uznaný vinným zo zločinu sprenevery a bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Z potvrdenia Ústavu na výkon odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou mal súd preukázané, že otec nastúpil výkon trestu dňa 08.06.2013 a predpokladaný koniec trestu má dňa 08.04.2017. Vo výkone trestu bol pracovne zaradený a to v období 04/2014 - 06/2014 a 06/2015, pričom jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 21,72 eur.

Z potvrdení Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že otec a matka nie sú poberateľmi dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou. Matka za posledných 12 mesiacov nepoberala žiadne dávky vyplácané Sociálnou poisťovňou.

Z potvrdenia ÚPSVaR Malacky mal súd preukázané, že matka poberá náhradné výživné na mal. T. vo výške 100 eur mesačne, ďalej je poberateľkou štátnej sociálnej dávky a to prídavku na dieťa v sume 23,52 € mesačne. Matka nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Z daňového priznania predloženého matkou za rok 2014 súd zistil, že matka dosiahla ročný príjem zo živnosti 11.953,60 eur pri zohľadnení výdavkov vo výške 8.426,32 eur, základ dane predstavoval sumu vo výške 3.527,28 eur.

Podľa § 62 ods. 1 Zák. č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

V danom konaní sa jedná o zníženie výživného na maloleté dieťa, a preto súd v prvom rade skúmal, či oproti predchádzajúcej úprave výživného došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bola podstatnou zmenou okolností vzhľadom k okolnostiam aktuálneho rozhodovania súdu o výživnom v zmysle § 78 ods. 1 Zák. o rodine. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním nových pomerov s pôvodnými pomermi. Súd musí skúmať okolnosti, t.j. schopnosti, možnosti v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a po jeho vydaní, tieto porovnať a po komplexnom zhodnotení posúdiť, ktoré zmeny prevažujú a či zakladajú dôvod pre zmenu, v kladnom prípade pre akú zmenu a od ktorého času. Zmena pomerov môže byť odôvodnená jednak okolnosťami na strane povinného (napr. strata zamestnania, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov), ale tiež na strane oprávneného (napr. zmena potrieb u školopovinných detí súvisiacich s prechodom na iný stupeň školského systému, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám) a jednak vývojom životných nákladov. Súd pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, teda maloletého dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne, sú závislé predovšetkým od zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, nadania dieťaťa, spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie a jeho uplatnenia v spoločenskom živote. Výraznou mierou sú potreby mal. dieťaťa bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného, teda oboch rodičov, na ktoré súd pri rozhodovaní o výživnom tiež prihliada. Povinnosťou oboch rodičov, bez ohľadu na to, či s deťmi žijú v spoločnej domácnosti, je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí a podieľať sa tak na všestrannom vývoji svojich detí, ktoré nie sú schopné ešte samé sa živiť a ktoré sú z tohto dôvodu odkázané v plnej miere na svojich rodičov.

Z vykonaného dokazovania a zisteného stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh otca na zníženie výživného nebol dôvodný. Súd má za to, že nenastala zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala

zmenu rozhodnutia o výživnom na mal. dieťa v podobe jeho zníženia tak, ako to navrhoval otec mal. dieťaťa. O výživnom pre maloletú T. bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 5C/407/2009-19 zo dňa 03.12.2009. Na strane maloletého dieťaťa prišlo k zmene pomerov a to v súvislosti s jeho prechodom na vyšší stupeň školského systému, keďže v súčasnosti maloletá navštevuje 3. ročník SOU, čím nepochybne vzrástli náklady na jej výživu, školské potreby, životné náklady primerané veku, osobné potreby, záľuby, rozvoj nadania maloletej atď. Pri poslednej úprave výživného, navštevovala maloletá 6. ročník ZŠ, teda II. Stupeň základného vzdelania. Je potrebné uviesť, že prechod medzi jednotlivými stupňami a úrovňami školského systému je považovaný za objektívnu skutočnosť, na základe ktorej dochádza k zmene pomerov na strane oprávneného v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Súd sa ďalej zaoberal, či k zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom došlo na strane rodičov. Nakoľko v predchádzajúcom konaní nebol zistený príjem na strane matky, súd nemôže ustáliť zmenu pomerov v jej príjmoch. Kým pri poslednej úprave bola zamestnaná, ako kuchárka, momentálne má stály príjem zo živnosti priemerne mesačne vo výške 400 - 500 eur netto. Matka poberá náhradné výživné, nakoľko otec si dlhodobo neplní vyživovaciu povinnosť. Matka býva spoločne s maloletou v byte, ktorý je v jej vlastníctve. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

Pokiaľ ide o pomery na strane otca mal. dieťaťa, tento je vo výkone trestu bez pracovného zaradenia, pričom pri poslednej úprave výživného súd vychádzal zo skutočností, že otec bol nezamestnaný, bez príjmu. Súd skúmal aj dôvody odsúdenia otca v trestnom konaní a zistil, že otec bol odsúdený pre závažnú ekonomickú trestnú činnosť, pričom sa jednalo o úmyselný trestný čin, pri ktorom bola spôsobená značná škoda na cudzom majetku. Otec je teda vo výkone trestu odňatia slobody z dôvodov výlučne na jeho strane, nakoľko vlastným úmyselným konaním zapríčinil tento stav, ako aj nemožnosť zabezpečiť si príjem vlastnou pracovnou činnosťou. S poukazom na zistené, musel súd v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadnuť na neprimerané majetkové riziko, ktoré otec na seba, ako osoba povinná z výživného v súvislosti s páchaním majetkovej trestnej činnosti, zobral. Otec vie o tom, že je otcom dieťaťa, a teda mal by si plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, resp. podieľať sa na nákladoch na výživu dieťaťa. Súd preto pobyt otca vo výkone trestu odňatia slobody nevyhodnotil ako podstatnú zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom v podobe zníženia výživného, nakoľko súd má za to, že otec je vo výkone trestu z dôvodov výlučne na jeho strane, vlastným úmyselným konaním zapríčinil tento stav a jeho pobyt vo výkone trestu odňatia slobody nezbavuje otca tejto jeho vyživovacej povinnosti. Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že pri pôvodne určovanej výške výživného bol otec bez práce a podľa vlastného vyjadrenia, aj bez príjmu. Keďže je aj v súčasnosti bez príjmu, nenastala zmena pomerov ani v tejto rovine a bolo by nespravodlivé, aby matka len z tohto dôvodu sama znášala náklady (zvýšené náklady) na výživu dieťaťa, keďže v súčasnosti je poberateľkou náhradného výživného. Súd poukazuje na to, že prvoradou povinnosťou otca je plniť si vyživovaciu povinnosť a zabezpečiť si za tým účelom dostatok finančných prostriedkov a tieto prednostne použiť na úhradu výživného pre maloleté dieťa. Súd má vzhľadom na uvedené skutočnosti za to, že v súčasnej dobe neprišlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného pre maloleté dieťa a takéto zníženie výživného nie je ani v záujme maloletého dieťaťa. Vyššie popísaná zmena pomerov pri hodnotení všetkých zákonom stanovených kritérií neodôvodňuje zníženie výživného a preto súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, pretože súd prejednával vec v konaní, ktoré mohlo začať aj bez návrhu.

Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu v Bratislave, trojmo.

Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.). Odvolanie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).